Dosarul nr. 5r-1162/2025
Nr. PIGD 4-25087049-09-5r-18062025

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

03 decembrie 2025 **mun. Bălţi**

Judecătoria Bălți (sediul central)
Instanța de judecată în componență:
Președintele ședinței, judecător Igor Mozgovoi
Grefieri Veronica Levința, Constanța Rusu
Cu participarea:
Reprezentantului agentului constatator Eduard Pantilei
Avocatului Nadejda Luchianciuc
În absența:
Contestatarei Eugenia Balan

examinând în ședință judiciară publică contestația depusă de **Balan Eugenia** împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. *****din 11.06.2025 și decizia din aceeași dată a reprezentantului agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Bălți, Țurcan Victor, întocmite în privința lui **Balan Eugenia** în baza art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional.

Termenul de examinare a cauzei: 18.06.2025-03.12.2025.

Procedura de citare legal executată.

În baza materialelor din dosar şi a probelor administrate în şedinţă, instanţa de judecată

C O N S T A T Ă:

1. La 11.06.2025 de către reprezentantul agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Bălți, Țurcan Victor, a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. *****în baza art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional, pentru faptul că, **Balan Eugenia,** în perioada lunilor iulie-octombrie 2024, aflîndu-se în mun. Bălți, *****, a acceptat și a instalat aplicației PSB și a primit surse financiare în ruble rusești cu scopul de a susține un anumit candidat la alegerile prezidențiale și la Referendum de a vota cu opțiunea „nu” din anul 2024.

2. Prin decizia agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Bălți, Țurcan Victor adoptată la 11.06.2025, **Balan Eugenia** a fost sancționată pentru săvârșirea faptei contravenționale prevăzute de art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional, cu aplicarea amenzii în mărime de 750 unități convenționale, în sumă de 37 500 lei.

3. La 16.06.2025, **Balan Eugenia** a contestat procesul-verbal și decizia reprezentantului agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Bălți adoptate la 11.06.2025.

4. În motivarea contestației **Balan Eugenia** făcînd referire la prevederile art. art. 5, 7, 375, 425, 440, 460, 461 Cod contravențional, a menționat că, nu este de acord cu procesul verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare, specificînd faptul că agentul constatator nu a examinat obiectiv materialul contravențional și nu a elucidat toate aspectele speței și nu a acumulat probe, care ar fi dovedit vinovăția contravenientei.

5. Contestatara **Balan Eugenia**, fiind citată despre data, locul şi ora examinării cauzei, prin intermediul oficiului poştal, precum şi prin informaţia plasată pe site-ul oficial al Judecătoriei Bălți, în şedinţa de judecată nu s-a prezentat, nu a solicitat amînarea examinării cauzei, fiind reprezentat de către un apărător ales, iar instanța ținînd cont de opinia părților, de prevederile art. 455 alin. (3) Cod contravențional și termenul rezonabil de examinare a acestor categorii de cauze a dispus continuarea examinări cauzei în absența petentei.

6. În şedinţa de judecată reprezentantul agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Bălți, Pantilei Eduard a solicitat respingerea contestației ca fiind neîntemeiată, solicitînd menținerea în vigoare a actelor contestate.

7. Apărătorul în atenția autorului contestației a solictat admiterea contestației și anularea procesului contravențional dat fiind că lipsește faptul contravenției, mai mult, apărătorul a specificat că din analiza actelor procedurale incluse în dosar reiese că lipsesc probe care să atestă că contravenienta a recepționat efectiv mesaje relevante, inclusiv conținutul acestora lipsește, or, la caz cu desăvîrșire lipsesc acțiuni de ridicare, conservare și verificare a telefoanelor mobile ale persoanei vizate, în scopul examinării eventualelor mesaje sau comunicații relevante pentru fapta imputată.

La caz lipsește și o ridicare sau verificare tehnică a dispozitivului mobil și nu s-a stabilit dacă mesajele depistate reprezintă un mecanism de transmitere a mijloacelor bănești astfel cum se incriminează.

În opinia apărării instalarea simplei aplicații nu dovedește vinovăția în săvîrșirea contravenției.

În cazul în care instanța ajunge la concluzia temeiniciei procesului-verbal cu privire la contravenție apărarea a solicitat examinarea posibilității reducerii sancțiunii stabilite de către agentul constatator.

8. În cadrul ședinței de judecată a fost cercetat în original procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. *****din 11.06.2025 și decizia de sancționare din 11.06.2025, întocmite în privința lui **Balan Eugenia** în baza art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional.

9. *Examinînd contestaţia înaintată în raport cu materialele cauzei, instanţa de judecată a ajuns la următoarele concluzii.*

10. În sensul art. 395 alin. (1) pct. 2) și (1^1) Cod contravenţional, instanţa judecă contestaţiile împotriva deciziilor autorităţilor competente să soluţioneze cauzele contravenţionale, procurorului.

Contestaţia împotriva deciziei în cauza contravenţională se examinează de către instanţa de judecată în a cărei rază teritorială activează autoritatea competentă sau procurorul care a emis decizia, ori de către instanţa de la locul unde îşi are sediul autoritatea competentă, pentru cazurile prevăzute la art. 394 alin. (1^1).

11. Conform materialelor dosarului la 11.06.2025 de către reprezentantul agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Bălți, Țurcan Victor, a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. *****în baza art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional, pentru faptul că, Balan Eugenia, în perioada lunilor iulie-octombrie 2024, aflîndu-se în mun. Bălți, *****, a acceptat și a instalat aplicației PSB și a primit surse financiare în ruble rusești cu scopul de a susține un anumit candidat la alegerile prezidențiale și la Referendum de a vota cu opțiunea „nu” din anul 2024.

Prin decizia agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Bălți, Țurcan Victor adoptată la 11.06.2025, Balan Eugenia a fost sancționată pentru săvârșirea faptei contravenționale prevăzute de art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional, cu aplicarea amenzii în mărime de 750 unități convenționale, în sumă de 37 500 lei.

Contestatara, ne fiind de acord cu procesul-verbal și decizia sus indicate, le-a contestat.

12. Potrivit art. 448 alin. (1) Cod contravenţional, *contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravenţională, în cazul în care nu sînt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenţionale.* ***Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia*** *sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de examinare a cauzei contravenţionale, de la data înmînării copiei de pe decizia respectivă în condiţiile art.447^1 alin.(8).*

La 16.06.2025, **Balan Eugenia** a depus contestaţie împotriva procesului-verbal și deciziei suscitate, întocmite în privința sa în baza art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional.

În acest sens, studiind procesul-verbal și decizia contestate instanța reține că, acestea au fost întocmite la 11.06.2025 în prezența persoanei.

Astfel, instanţa de judecată consideră că contestaţia este depusă în termenul prevăzut de art. 448 alin. (1) Cod contravenţional.

13. *În conformitate cu art. 8 alin. (2) Cod contravențional, este supusă răspunderii contravenţionale numai persoana care a săvârşit cu intenţie sau din imprudenţă o faptă prevăzută de legea contravenţională.*

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Cod contravențional, constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenției, deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcţionarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod contravențional, procesul-verbal cu privire

la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul.

Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

14. La caz, în sarcina lui **Balan Eugenia** de către agentul constatator a fost consemnat că numita, în perioada lunilor iulie-octombrie 2024, aflîndu-se în mun. Bălți, *****, a acceptat și a instalat aplicației PSB și a primit surse financiare în ruble rusești cu scopul de a susține un anumit candidat la alegerile prezidențiale și la Referendum de a vota cu opțiunea „nu” din anul 2024.

Analizând conținutul procesului-verbal cu privire la contravenție, instanța reține că agentul constatator a consemnat, în mod cumulativ, atât acceptarea, cât și primirea mijloacelor bănești de către contestatară în scopul votării sau nevotării unui candidat la alegerile prezidențiale.

Totuși, examinând materialele aflate la dosar, instanța constată că probele administrate – în special datele extrase din măsurile speciale de investigație și cele provenite din cauza penală conexă – susțin, în mod rezonabil, doar componenta acceptării mijloacelor financiare prin intermediul aplicației bancare „PSB”, atribuită terminalului mobil utilizat de contestatară.

În ceea ce privește elementul distinct al „primirii” efective a unor mijloace bănești, instanța reține că nu există, în dosar, probe concludente sau directe care să confirme încasarea unor sume de bani de către contestatar – lipsind orice evidență financiară, bancară ori declarație confirmativă în acest sens.

Într-o altă ordine de idei instanța relevă că în evaluarea tipicității faptei imputate, este necesară o disociere conceptuală între „acceptarea” mijloacelor bănești și „primirea” efectivă a acestora, ambele fiind termeni cu relevanță juridică distinctă în materia contravențională.

Astfel, *acceptarea* desemnează manifestarea de voință a unei persoane prin care aceasta consimte, în mod direct sau indirect, să beneficieze de surse financiare în scopul prevăzut de norma sancționatorie.

Este un act cu caracter intențional, susceptibil de a fi dedus inclusiv din conduita persoanei și din circumstanțele obiective ale cauzei, chiar în lipsa materializării efective a transferului bănesc.

Pe cînd *primirea* implică, pe lângă consimțământ, executarea materială a transferului de valori – respectiv intrarea efectivă în posesia sumelor de bani sau a altor avantaje patrimoniale, fapt ce reclamă o probă de natură obiectivă (extrase bancare, confirmări de tranzacții, înscrisuri contabile, interceptări cu conținut tranzacțional verificabil).

În prezenta cauză, probatoriul administrat constă în date rezultate din măsuri speciale de investigație și din raportul de analiză informațional-criminală, din care se desprinde doar elementul instalării și utilizării aplicației PSB – urmărită de organele de drept ca vehicul pentru operațiuni financiare cu scop electoral.

Aceste date pot susține, prin coroborare, prezumția rezonabilă a acceptării unui astfel de mecanism financiar.

Cu toate acestea, nu există în dosar elemente probatorii care să ateste materializarea transferului – respectiv că pe contul bancar virtual al contestatarului au fost efectiv virate mijloace bănești în perioada și cu scopul indicate.

Lipsesc documente bancare, confirmări de plată, înregistrări tehnice ale tranzacțiilor sau orice alt înscris de natură să probeze intrarea efectivă a sumelor în patrimoniul său.

În consecință, instanța apreciază că fapta contravențională poate fi reținută parțial, în limitele acceptării unor surse financiare în scopul menționat, dar nu și în ceea ce privește primirea efectivă a acestora, în lipsa unor dovezi concludente.

14.1. *Sub aspectul legalităţii procesului-verbal cu privire la contravenție, instanţa de judecată denotă că, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părţi, cât şi din oficiu de către instanţă întru asigurarea respectării principiului legalităţii şi dreptăţii, consacrate expres în art. 5 şi 7 din Codul contravenţional.*

Legea contravenţională prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenţie într-o anumită forma „ad validitatem", cu respectarea tuturor prescripţiilor legale de fond şi de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit.

În acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art. 443 Cod contravenţional sunt impuse agentului constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenţie prin prisma art. 445 alin. (1) Cod contravenţional.

Instanţa de judecată reţine că, procesul-verbal cu privire la contravenţie a fost întocmit şi perfectat în prezenţa contestatarului.

În această ordine de idei, din punct de vedere al legalităţii procesului-verbal cu privire la contravenție, instanţa constată că acesta a fost încheiat cu respectarea dispoziţiilor legale incidente şi cuprinde toate menţiunile obligatorii prevăzute de art. 443 Cod contravenţional, neexistând cazuri de nulitate absolută ce ar putea fi invocate din oficiu.

În consecinţă, instanţa constată că forţa probantă a actului atacat nu a fost înlăturată, el bucurându-se în continuare de prezumţia de legalitate şi temeinicie instituită de lege în favoarea sa.

Sub aspectul temeiniciei procesului-verbal cu privire la contravenție, instanţa evidenţiază că forţa probantă a proceselor-verbale este lăsată la latitudinea fiecărui sistem de drept, putându-se reglementa importanţa fiecărui mijloc de probă, însă instanţa are obligaţia de a respecta caracterul echitabil al procedurii în ansamblu atunci când administrează şi apreciază probatoriul (cauza Bosoni v. Franţa, hotărârea din 7 septembrie 1999).

În raport cu cele enunţate, art. 425 alin. (2) Cod contravenţional cuprinde dispoziţii exprese cu privire la forţa probantă a procesului-verbal cu privire la contravenţie, fiind reglementat că, în calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie.

La fel, instanţa reţine că, legislatorul în art. 442 alin. (1) Cod contravenţional, a definit procesul-verbal cu privire la contravenţie, ca fiind un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul.

Subsecvent, a fost legiferat şi faptul că, procesul-verbal se încheie de agentul

constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

În această ordine de idei şi din interpretarea art. 425 alin. (2) şi art. 442 alin. (1) Cod contravenţional, rezultă că procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. *****din 11.06.2025 face dovada cu privire la încadrarea în drept şi situaţia faptică stabilită de reprezentantul agentului constatator, reținută parțial de instanță doar în partea acceptării de către petenta **Balan Eugenia** a mijloacelor financiare în scopul votării sau nevotării unui candidat la alegerile prezidențiale, urmând a fi examinat în raport cu actele existente la dosar.

Acțiunile lui **Balan Eugenia**, corect au fost încadrate în conformitate cu art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional, respectiv, cu privire la starea de fapt fixată de reprezentantul agentului constatator în procesul-verbal cu privire la contravenţie doar în partea acceptării mijloacelor bănești şi în corespundere cu art. 425 alin. (2), (3), (4), (5) Cod contravenţional, instanţa de judecată reţine că aceasta a fost confirmată prin probe pertinente, concludente şi utile cazului contravenţional:

-copia ordonanței procurorului din 22.10.2024 prin care s-au dispus efectuarea măsurii speciale de investigație colectarea de informație de la furnizorii de servicii de comunicații electronice privind aplicația mobilă cu identificatorul „PSB” ce aparține BC „Promsveazibank” din Federația Rusă și copia ordonanței procurorului din 19.11.2024 prin care s-au dispus efectuarea măsurii speciale de investigație identificarea abonatului sau utilizatorului unei rețele de comunicații electronice;

-copia încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 22.10.2024, prin care a fost admis demersul procurorului și a fost autorizată măsura specială de investigație: colectarea de informație de la furnizorii de servicii de comunicații electronice privind aplicația mobilă cu identificatorul „PSB” ce aparține BC „Promsveazibank” din Federația Rusă pentru perioada de timp 01.01.2024-22.10.2024;

-copia proceselor-verbale privind consemnarea măsurii speciale de investigație din 06.11.2024 și din 09.12.2024;

-copia ordonanței privind aprecierea pertinenței rezultatelor măsurii speciale de investigați din 08.11.2024 și 11.12.2024 prin care s-a dispus constatarea respectării condițiilor și temeiurile legale prevăzute de Codul de procedură penală la efectuarea măsurilor speciale de investigație și apreciate ca fiind pertinente rezultatele acestora;

-copia încheierilor și mandatelor Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 01.04.2025 prin care a fost admis demerul procurorului și a fost autorizată folosirea datelor obținute în urma efectuării măsurilor speciale de investigație, din cauza penală 2023970322 în cauza contravențională RAP01 433516;

-copia raportului de analiză informațional criminală efectuat în temeiul cauzei penale nr. 2023970322, conform elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 181^3 și art. 243 alin. (3) lit. a), b) Cod penal;

-raportul șefului SSP a IP Bălți comisar principal Vadim Budarețchi din 09.04.2025 prin care a fost informat șeful IP Bălți Ion Volontir despre parvenirea în cadrul Secretariatului de poliție Bălți a solicitării INSP prin care se comunică despre inițierea în baza art. 374 alin. (2^1) Cod contravențional a procesului contravențional nr. RAP

01433516 cu privire la acțiunile unor persoane implicate în faptele sancționate de art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional, în acest sens solicitînd în baza art. 393 alin. (2) Cod contravențional înregistrarea raportului în Regsitrul de evidență a altor infomații referitoare la infracțiuni al IP Bălți;

-extras din fișierele prezentate la raportul de analiză informațional criminală cu identificarea numărului cartelei SIM;

*-procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. *****din 11.06.2025.*

Deasemenea, instanţa apreciază că, în măsura în care procesul-verbal cu privire la contravenţie nu este afectat de vicii de legalitate, valoarea sa probatorie nu trebuie exclusă.

Mai mult, la examinarea cauzei, contestatara nu a prezentat careva probe în favoarea sa, iar instanţa nu a stabilit că datele înserate de agentul constatator în actul atacat au fost obţinute prin acţiuni ilegale enumerate expres în art. 425 alin. (6) Cod contravenţional.

În această ordine de idei, reprezentantul agentului constatator a făcut dovadă stării de fapt reținută de instanță în partea elementului constitutiv *„acceptarea”* prin înscrisurile depuse la dosar, apreciate de instanţa de judecată, iar instanţa reţine că încheierea procesului-verbal cu privire la contravenţie este temeinică în sensul descris supra.

15. *În continuare, se subliniază faptul că, potrivit pct. 310 din decizia de inadmisibilitate privind excepțiile de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 47[1] din Codul contravențional din 21.01.2025, Curtea indică că sintagma „exercitarea sau neexercitarea unor drepturi electorale”, care nu ar prevedea un mecanism de verificare a modului în care persoana și-a exercitat votul, Curtea menționează că articolul 47[1] alin. (1) descrie doar fapta, nu şi urmarea prejudiciabilă.*

Altfel spus, contravenţia în discuţie este una formală şi nu obligă autoritățile să verifice dacă alegătorul a votat pentru candidatul sau pentru partidul politic care l-a corupt.

Curtea consideră că existența unui astfel de mecanism ar contraveni caracterului secret al votului, garantat de articolul 38 din Constituție, astfel fiind constatat că Curtea constată că dispozițiile contestate nu afectează articolul 22 în coroborare cu articolele 1 alin. (3) şi 23 alin. (2) din Constituţie, din perspectiva argumentelor invocate în sesizări.

Potrivit pct 317 din aceeași decizie, votul secret şi liber exprimat al alegătorilor constituie elementul de bază al alegerilor libere şi democratice şi al dreptului de vot.

Coruperea alegătorilor sau vânzarea voturilor sunt incompatibile cu conceptul alegerii democratice şi printr-un vot liber exprimat de către cetăţeni a organelor reprezentative şi fraudează competiţia bazată pe idei şi pe programe politice desfăşurată între partidele politice şi între candidaţi (a se vedea HCC nr. 25 din 28 noiembrie 2024, § 102).

În acest sens, Declaraţia Universală a Drepturilor Omului, adoptată şi proclamată de Adunarea Generală a ONU, în art. 21 stipulează că „orice persoană are dreptul de a lua parte la conducerea treburilor publice ale ţării sale, fie direct, fie prin reprezentanţi liber aleşi; orice persoană are dreptul de acces egal la funcţiile publice din ţara sa;

voinţa poporului trebuie să constituie baza puterii de stat; această voinţă trebuie să fie exprimată prin alegeri nefalsificate, care să aibă loc în mod periodic prin sufragiu universal, egal şi exprimat prin vot secret sau urmând o procedură echivalentă care să asigure libertatea votului".

Alegerile reprezintă actul de transmitere a puterii de la cetăţean la reprezentanţii săi, procedura de formare a unui organ de stat sau învestirea unei persoane cu atribuţii publice, realizată prin intermediul votului, în condiţiile în care pentru obţinerea mandatului respectiv sînt propuse două sau mai multe candidature, ele vizează acţiunile cetăţenilor, partidelor şi altor organizaţii social-politice, organelor electorale şi altor organe de stat, orientate spre întocmirea listelor electorale, desemnarea şi înregistrarea candidaţilor, efectuarea agitaţiei electorale, votarea şi constatarea rezultatelor votării, precum şi alte acţiuni electorale realizate în conformitate cu legislaţia în vigoare. Alegerile constituie o formă a suveranităţii unui popor şi principiul de bază al democraţiilor reprezentative.

Prin alegeri libere şi corecte se asigură legitimitatea politică fără de care guvernările democratice nu pot fi eficiente.

Constituţia Republicii Moldova, prevede la art. 2 alin. (1) că, Suveranitatea naţională aparţine poporului Republicii Moldova, care o exercită în mod direct şi prin organele sale reprezentative, în formele stabilite de Constituţie. Art. 38 alin. (1), voinţa poporului constituie baza puterii de stat. Această voinţă se exprimă prin alegeri libere, care au loc în mod periodic prin sufragiu universal, egal, direct, secret şi liber exprimat.

Iar principiile participării la alegeri sunt: -vot universal - cetăţenii Republicii Moldova pot alege şi pot fi aleşi fără deosebire de rasă, naţionalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenenţă politică, avere sau origine social; - vot egal – în cadrul oricărui scrutin, fiecare alegător are dreptul la un singur vot. Fiecare vot are putere juridică egală, - vot direct - alegătorul votează personal. Votarea în locul unei alte persoane este interzisă; -vot secret - votarea la alegeri şi/sau referendum este secretă, excluzându-se astfel posibilitatea influenţării voinţei alegătorului; -vot liber exprimat - nimeni nu este în drept să exercite presiuni asupra alegătorului pentru a-l face să voteze sau să nu voteze, precum şi pentru a-l împiedica să-şi exprime voinţa în mod independent.

Coruperea procesului electoral încalcă flagrant principiile date, mai ales a votului liber exprimat, afectează grav credibilitatea corectitudinii şi libertăţii desfăşurării alegerilor, subminând întreg sistemul democratic.

Deci, instanţa statuează în afara oricăror dubii, că într-adevăr fapta incriminată a avut loc, cu vinovăţie, chiar dacă ultima invocă lipsa faptei contravenţiei şi nu infirmă de altfel faptele incriminate, instanța remarcă că, argumentele lui **Balan Eugenia** nu sunt însoţite de circumstanţe obiective întemeiate sau alte probe relevante în acest sens, ci doar cu o referinţă abstractă la administrarea ineficientă a probelor în acuzarea sa.

16. Cît privește argumentele invocate de petentă, instanța le consideră neîntemeiate și declarative, fiind făcute în scopul de apărare, or, necesitatea aplicării sancțiuni respective se impune a fi luată pentru a transmite în societate mesajul că legea trebuie respectată, aceasta fiind unica pârghie procesuală în măsură să dea eficiență principiilor

enunțate în art. 2 Cod contravențional, și anume: apărarea drepturilor şi libertăţilor legitime ale persoanei, apărarea proprietăţii, ordinii publice, a altor valori ocrotite de lege în soluţionarea cauzelor contravenţionale, precum şi în prevenirea săvârșirii de noi contravenţii.

Evaluarea judiciară a legalității și temeiniciei procesului-verbal de constatare a contravenției presupune, în mod necesar, coroborarea probatoriului administrat cu exigențele de legalitate formală și substanțială, în lumina unui standard de analiză propriu materiei contravenționale, distinct de rigorile procesului penal.

În speță, instanța constată că ansamblul probelor administrate – incluzând încheieri și mandate judecătorești emise de Judecătoria Chișinău, ordonanțe ale procurorului privind autorizarea unor măsuri speciale de investigație (MSI), precum și extrase din raportul de analiză informațional-criminală – configurează o imagine probatorie unitară, care susține, dincolo de dubii rezonabile în sfera contravențională, existența faptei și vinovăția subiectului sancțiunii.

Dovezile menționate relevă în mod coerent faptul că terminalul mobil atribuit contestatarei a recepționat, în contextul unei anchete penale de interes public major mesaje text provenind de la aplicația bancară „PSB” – asociată Băncii Comerciale „Promsveazibank” din Federația Rusă, entitate menționată în cauze penale conexe pentru implicarea în mecanisme opace de finanțare electorală ilicită.

Deși procesul-verbal contravențional a fost întocmit cu respectarea cadrului normativ aplicabil, contestatara, deși citată despre data, locul şi ora examinării cauzei, prin intermediul oficiului poștal, a ales să nu participe la ședința de judecată, la etapa prealabilă de constatare, acesta nu a oferit declarații agentului constatator.

În acest context, neprezentarea nejustificată în fața instanței și absența unei poziții juridice articulate în cadrul procesului de judecată limitează în mod semnificativ eficiența dreptului la apărare.

Tăcerea procesuală în fața instanței, deși nu poate fi interpretată ca o recunoaștere tacită a vinovăției, contribuie totuși la conturarea unei conduite pasive, care nu infirmă în mod convingător indicii temeinice de implicare indirectă într-un circuit suspect de colectare și prelucrare a datelor cu caracter personal în scopuri electorale.

Prin urmare, instanța apreciază că, în lipsa unor clarificări suplimentare și a unei implicări procesuale efective, poziția contestatarei nu are forța necesară pentru a înlătura prezumția rezonabilă generată de coroborarea probelor administrate în cauză.

Instanța subliniază că, în materie contravențională, nu este aplicabil standardul de probă al „certitudinii absolute” propriu materiei penale, ci un standard al convingerii rezonabile, fundamentat pe coerența internă a materialului probator și pe inexistența unor justificări alternative plauzibile.

În acest cadru de analiză, recurența comunicărilor cu o instituție bancară străină notorie pentru implicare în practici financiare opace, corelată cu lipsa oricărei atitudini procesuale sau contestări din partea subiectului sancțiunii, fundamentează o prezumție rezonabilă de implicare în mecanisme de acceptare a fondurilor interzise, destinate influențării procesului electoral.

Prin urmare, instanța reține, că sancțiunea contravențională aplicată respectă exigențele de legalitate, temeinicie și proporționalitate, iar contestația promovată apare ca vădit neîntemeiată, fiind lipsită de suport factual și juridic.

16.1. Apărarea invocă lipsa unor probe „individualizate" care să o lege pe contestatară de presupusa conduită incriminabilă. Totuși, în dreptul contravențional, standardul probatoriu este unul de suficiență, nu de certitudine absolută (*beyond reasonable doubt*), ca în materia penală.

Jurisprudența națională și a CEDO admite că probe indirecte (circumstanțiale) pot fundamenta o decizie sancționatorie, atâta timp cât sunt convergente, coroborate și nu lasă loc unei versiuni alternative rezonabile.

În prezenta cauză, nu este vorba despre simple deducții speculative, ci despre probe derivate din autorizații judiciare valide privind măsuri speciale de investigație (MSI) — inclusiv colectarea de date electronice, dispuse în cadrul unei cauze penale cu relevanță sistemică.

Acestea nu sunt doar probe „circumstanțiale", ci elemente probatorii de înaltă credibilitate și cu greutate juridică, întrucât au fost: autorizate de un judecător, executate de organul de urmărire penală în condiții de legalitate, documentate prin încheieri și ordonanțe și puse la dispoziția instanței în condiții de contradictorialitate.

Apărarea invocă o teză formal corectă, dar juridic incompletă: - cetățenii nu sunt interziși de lege să instaleze aplicații bancare, iar acest act în sine nu poate constitui faptă sancționabilă, or, libertatea instalării aplicațiilor în telefon personal este un drept, nu o imunitate absolută.

Într-un spațiu juridic democratic, utilizatorul de tehnologie beneficiază de libertatea de acces și instalare a aplicațiilor informatice, inclusiv a celor bancare, în virtutea drepturilor fundamentale la viață privată, autonomie individuală și libertate economică.

Totuși, aceste libertăți nu pot fi absolutizate în dauna valorilor de interes public major, precum securitatea națională, ordinea constituțională și transparența finanțărilor politice.

Astfel, exercițiul unui drept aparent neutru – instalarea unei aplicații bancare – trebuie contextualizat juridic în funcție de scopul real, cadrul factologic și implicațiile sociale ale utilizării acelei aplicații.

Doar în această cheie poate fi analizată compatibilitatea conduitei cu normele de drept contravențional, în special în materia contravențiilor cu caracter financiar-electoral.

Argumentul apărării, potrivit căruia simpla instalare a unei aplicații bancare – în speță PSB, asociată instituției financiare „Promsveazibank" (Federația Rusă), nu ar putea constitui o faptă ilicită, prezintă o viziune reductivă și formalistă, insuficient adaptată la exigențele actuale ale dreptului contravențional și ale ordinii juridice europene.

Această linie de apărare ignoră un principiu fundamental în materia răspunderii juridice: nu actul în sine este incriminabil, ci circumstanțele contextuale care transformă o conduită aparent neutră într-una cu potențial infracțional sau contravențional.

Din prcatica judiciară constantă rezultă că neutralitatea formală a unui instrument digital (precum o aplicație bancară) poate fi transformată în relevanță juridică atunci când

utilizarea sa are loc într-un context suspect, lipsit de transparență, persistent în timp și conectat la rețele financiare sancționate.

Astfel, nu instalarea aplicației este subiectul evaluării juridice, ci ansamblul de factori cumulativi care însoțesc această instalare: natura instituției bancare asociate, identificarea repetată a dispozitivului utilizatorului în interacțiuni semnificative (mesaje recepționate), absența oricărei justificări rezonabile din partea subiectului, caracterul opac al conduitei și lipsa cooperării la etapa procesuală.

Referitor la alegația apărării privind lipsa individualizării faptei și consecințele juridice instanța relevă că potrivit practicii judiciare constante individualizarea faptelor nu presupune redarea exhaustivă a tuturor circumstanțelor contextuale, ci reflectarea clară, concisă și suficientă a conduitei care contravine normei de incriminare.

*În speță, procesul-verbal relevă următoarele elemente esențiale: perioada pretinsei comiteri a faptei (în perioada lunilor iulie-octombrie 2024); locul desfășurării (mun. Bălți *****); conduita imputată (acceptarea instalarea aplicației mobile pentru primirea mijloacelor bănești, în cadrul scrutinului electoral); norma legală pretins încălcată (art. 47¹ alin. (1) Cod contravențional).*

Aceste elemente conturează, într-un mod rezonabil și juridic adecvat, obiectul, locul, timpul și finalitatea presupusei conduite contravenționale, fără a fi necesară indicarea expresă a sumei, numelui candidatului sau efectului concret asupra actului de vot.

Exigențele prevăzute de art. 443 alin. (1) lit. d) Cod contravențional trebuie interpretate în funcție de natura specifică a faptei și mijloacele de investigare posibile.

În cazul contravențiilor electorale, caracterizate printr-un înalt grad de opacitate, disimulare și tehnicizare (ex. utilizarea aplicațiilor mobile, a cartelor SIM sau a intermediarilor), o individualizare minuțioasă, de tip penal, devine adesea imposibilă sau excesiv oneroasă pentru autorități.

Așadar, criteriul aplicabil este cel al „concludenței rezonabile”, nu al certitudinii rigide proprii procedurii penale.

Este suficient ca datele reținute în actul de constatare să permită subiectului vizat să înțeleagă fapta imputată, să formuleze apărări și să participe la examinarea cauzei.

Contravenția prevăzută la art. 47¹ alin. (1) Cod contravențional este o faptă de pericol abstract, a cărei existență nu depinde de producerea unui rezultat concret – precum vicierea reală a alegerilor sau exprimarea efectivă a unui vot condiționat.

Simpla acceptare a participării într-un mecanism ce are potențialul de a afecta integritatea procesului electoral este suficientă pentru a atrage incidența normei.

17. Instanța de judecată concluzionează că, la examinarea cauzei contravenţionale, agentul constatator a determinat caracterul veridic al contravenţiei imputate *în sensul acceptării de surse financiare*, existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei, vinovăţia lui **Balan Eugenia**, existenţa circumstanţelor atenuante şi a celor agravante, necesitatea sancţionării celei din urmă şi caracterul sancțiunii contravenţionale, ca în consecinţă să i se aplice o sancţiune contravenţională echitabilă şi în limitele fixate şi prevăzute de respectiva normă materială contravenţională.

Deci, constatând şi elucidând circumstanţele descrise mai sus, instanţa de judecată

găseşte de cuviinţă ca contestaţia lui **Balan Eugenia**, să fie respinsă ca fiind neîntemeiată.

18. În baza art. art. 448, 460, 462 Cod contravenţional, instanţa de judecată,

H O T Ă R Ă Ș T E:

Contestația depusă de **Balan Eugenia**, se respinge.

Procesul-verbal cu privire la contravenţie seria/nr. *****și decizia de sancționare din 11.06.2025 întocmite de către reprezentantul agentului constatator din cadrul Inspectoratul de Poliție Bălți, Țurcan Victor în privința lui **Balan Eugenia**, în baza art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional, se menţin fără modificări.

Hotărârea este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea de Apel Nord în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Bălţi (sediul central).

Preşedintele şedinţei,
judecătorul: /semnătura/ Igor Mozgovoi